

Vergaderjaar 2023–2024

29 697

Gebiedsgerichte economische perspectieven en Regionaal Economisch Beleid

Nr. 139

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 november 2023

Het gaat pas goed met Nederland als het overal goed gaat. Het rapport «Elke regio telt!» vraagt nadrukkelijk aandacht voor de onwenselijke en groeiende regionale verschillen tussen Nederlandse regio's. De inzet van het kabinet is dat alle mensen in Nederland, ongeacht de regio waar ze wonen, gelijke kansen hebben. Daarom moeten we werk maken van duurzaam sterke regio's. Dit vraagt om structurele aandacht en investeren. Daarvoor is meer nodig dan de Regio Deals, maar de Regio Deals vormen hierin wel een goede stap. Dit wordt ook onderkend door het rapport Elke regio telt!. Het kabinet heeft € 900 mln uitgetrokken om de leefbaarheid in regio's te verbeteren, waarbij elke regio telt. Samen met de regio's bouwen we aan een samenleving waar mensen zich thuis voelen, klaar zijn voor de toekomst. Samen bouwen we aan gemeenschapszin, bestaanszekerheid en leefbaarheid.

Elke regio is uniek en kent haar eigen kansen en uitdagingen. Om deze opgaven goed aan te pakken, is het belangrijk dat regio en Rijk goed samenwerken en elkaar kennen. Waarbij de aanpak vanuit de regio leidend is. Daarnaast is het belangrijk dat partijen in de regio vanuit de volle breedte, dus zowel ondernemers, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, de verschillende overheidslagen, waterschappen, zorginstellingen met elkaar samenwerken aan deze opgaven.

Met deze brief bied ik dertien nieuwe Regio Deals aan. Voor de Regio Deal North Sea Port District (Vlissingen, Borsele, Terneuzen, Gent) geldt dat de regio eind september al is gestart met de uitvoering. Dit convenant heeft uw Kamer op 26 september ontvangen.¹

¹ Kamerstuk 29 697, nr. 115.

De aanpak bouwt voort op de reeds opgedane ervaringen en geleerde lessen uit de drie eerdere tranches. Tot 31 oktober 2022 konden regio's voorstellen indienen voor de vierde tranche. Dit heeft geleid tot een groot aantal voorstellen. In februari jl. selecteerde het kabinet veertien voorstellen². Bij de selectie is gekeken naar de omvang en meervoudigheid van de opgaven, de integraliteit van de aanpak, beschikbaarheid van de co-financiering en inrichting en afstemming van de organisaties. Daarnaast is rekening gehouden met een evenwichtige verdeling over Nederland en al eerder afgesloten Regio Deals. Bij de beoordeling stond steeds de vraag centraal of de aanpak bijdraagt aan het versterken van de brede welvaart van inwoners en ondernemers in de betreffende regio. De afgelopen maanden zijn deze voorstellen uitgewerkt tot veertien nieuwe Regio Deals. Waarvan ik u bij deze dertien aanbied.

Er is breed vanuit het kabinet en alle departementen meegewerkt aan het opstellen van de convenanten. Afhankelijk van de opgaven die aangepakt worden in een Regio Deal hebben steeds twee of meerdere collega-bevindspersonen meegetekend en zullen de departementen ook actief betrokken zijn bij de uitvoering.

Regio Deals vierde tranche

Elke regio en dus ook elk convenant bevat zijn eigen kenmerken aansluitend bij de opgaven van het gebied. In de bijlage treft u naast de convenanten ook een toelichting per Regio Deal aan. Daarbij staat per deal vermeld, welke partijen betrokken zijn, welke bedragen ermee gemoeid zijn en aan welke programmaliijnen er wordt gewerkt.

Als we overkoepelend kijken naar de Regio Deals, dan valt op dat in bijna alle Regio Deals het gaat over de aansluiting van het onderwijsaanbod, aan de behoeften van de werkgevers in de regio, het versterken van de economie en/of de werkgelegenheid. Een ander thema dat we in veel Regio Deals zien terugkomen is de circulaire economie en de energietransitie. Het kan dan gaan om verduurzamen van de transportsector, zoals bijvoorbeeld het werken aan een zero emission haven in Waalwijk in de Regio Deal Midden Brabant, maar ook over de toekomst van de chemische industrie in Zuid Limburg. In de Regio Deal Wadden zien we aandacht voor de verduurzaming van de toeristische sector. In de meer landelijke regio's, zoals bijvoorbeeld in de Regio Deal Noardwest-Fryslan of Twente is speciale aandacht voor de bereikbaarheid van voorzieningen en de vitaliteit van het gebied. Er zijn vier Regio Deals (Parkstad, Zaanij, Den Haag Zuidwest en Rotterdam Zuid) gesloten met gebieden waar ook een stedelijk focusgebied is. Rijk en regio werken daar al intensief samen in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. In de Regio Deals Zuid-Limburg, Arnhem-Nijmegen en in Zeeland, sluiten de Deals aan op de Novex-aanpak. In de Regio Deals aan de grens (Zuid- en Oost-Drenthe, Twente, Arnhem-Nijmegen, North Sea Port District, Parkstad-Limburg, en Zuid-Limburg) zien we dat de samenwerking met partners over de grens ook een belangrijk onderdeel uitmaken van de aanpak.

Vervolg

Voor het einde van het jaar ontvangen de betreffende regio's een beschikking van de Specifieke Uitkering (SPUK) die zij uit de Regio Enveloppe ontvangen. Tijdens een jaarlijks rijk-regio overleg, bespreken de partners de voortgang en uitvoering van elke Regio Deal. Daarnaast worden momenten voor uitwisseling tussen regio's en onderling leren

² Kamerstukken 29 697 en 32 851, nr. 111.

gefaciliteerd. Ik informeer uw Kamer periodiek over de voortgang van deze nieuwe en de al lopende Regio Deals.

Tot slot

Met deze veertien nieuwe Regio Deals geven we opnieuw invulling aan het beter leven wonen en werken van inwoners en ondernemers. Samen met de regio's bouwen we aan een samenleving waar mensen zich thuis voelen en klaar zijn voor de toekomst. Samen bouwen we aan gemeenschapszin, bestaanszekerheid en leefbaarheid. Ik kijk ernaar uit om de samenwerking met deze regio's verder te ontwikkelen tijdens de uitvoering van de Regio Deals. Daarnaast zie ik uit naar de goede ervaringen en lessen die we gezamenlijk leren om de kwaliteit van leven, wonen en werken (brede welvaart) in deze regio's te vergroten.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
H.M. de Jonge

Regio Deal Noordwest-Fryslân

De Regio Deal Noordwest Fryslân heeft betrekking op het gebied dat zich uitstrekt over de gemeente Harlingen, de gemeente Waadhoeke en het noordwestelijke plattelandsdeel van de gemeente Leeuwarden. Samen met de drie gemeenten, de provincie Fryslân, het Wetterskip Fryslân, inwoners, ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties wordt met de Regio Deal gewerkt aan drie thema's: Vitale economie, Kwaliteit van leven en Natuurlijk in balans. Resultaat van de Regio deal moet zijn dat: De mienskip vitaal blijft en centraal staat, mobiliteit toekomstbestendig is, ouderen nodige zorg krijgen, men woont prettig en ondermijning wordt aangepakt. Jongeren krijgen de kansen om een passende opleiding te volgen en op de arbeidsmarkt en voor gezinnen is het prettig wonen in de regio. De regio heeft een gezondere bodem met schoner water, geschikt voor landbouw, visserij en natuur. Daarbij wordt zoveel mogelijk eigen duurzame energie beheerd. Rijk en Regio investeren beide 20 mln. in deze Regio Deal. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, IenW, JenV, VWS, LNV en BZK.

Regio Deal De Waddeneilanden

In de Regio Deal Waddeneilanden werken Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog, de provincies Noord-Holland en Friesland aan de opgaven van de Waddeneilanden. Dit moet leiden tot woningbouw die past bij de behoeften van inwoners en een aanpak gericht op het dreigende voorzieningtekort. Er worden nieuwe vormen van bedrijvigheid ontwikkeld op gebied van bijvoorbeeld voedselproductie, visserij, creatieve industrie of zelfvoorzienende eilanden. De gastvrijheidssector wordt verstevigd door het aanbrengen van een «duurzame plus»: innovatieve duurzaamheidsmaatregelen worden doorgevoerd. De continuïteit en kwaliteit van het onderwijs worden verhoogd, bijvoorbeeld met initiatieven om het opleidingsaanbod MBO uit te breiden. Er wordt gewerkt aan slimme en duurzame mobiliteit en het vervoer wordt verduurzaamd. De potentie en effecten van het scheiden van vracht- en personenvervoer worden daartoe in beeld gebracht. De gebouwen op de eilanden worden sneller verduurzaamd, met specifieke aandacht voor oplossingen bij de verduurzaming van recreatiewoningen. Het eigenaarschap en ondernemerschap van de eilanders in de energietransitie wordt vergroot. Tot slot start de Regio initiatieven om de circulaire economie verder te ontwikkelen, bijvoorbeeld met gezamenlijke campagne voor drinkwaterbesparing gericht op eilanders en toeristen. Vanuit de Regio Enveloppe is € 15,5 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 15,5 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, IenW, OCW en BZK.

Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe II

Met de Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe 2023–2027 streven de provincies Drenthe en Overijssel en de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Hardenberg en Hogeveen ernaar om de generatie die nu opgroeit in de regio dezelfde kansen te geven als leeftijdsgenoten in de rest van Nederland. Dit betekent een ontwikkeling naar het landelijke gemiddelde over een periode van 30 jaar: een stijgend gemiddeld inkomen, minder kinderen die in armoede opgroeien, een stijgende werkgelegenheidsontwikkeling, ontwikkeling van de werkgelegenheid die past bij de beroepsbevolking en meer en hoger gekwalificeerd personeel. Met de Regio Deal wordt daarom ingezet op meer ondersteuning en meer kansen voor een passende startkwalificatie voor jongeren en het

verbeteren van skills en kennis van bestaand personeel. Daarnaast investeren partijen in het positief opgroeien van de huidige en toekomstige generaties en talentontwikkeling. Aan de ene kant wordt de veerkracht en weerbaarheid van individuele inwoners versterkt en aan de andere kant de omgeving en het pedagogische klimaat waarin jeugd en volwassenen opgroeien en leven. Daarnaast streven partijen naar een veerkrachtige en toekomstbestendige economie: smart (digitaal) en circulair (groen), met sterke ketens en clusters en worden innovatie en toepassing daarvan in de maakindustrie, groene chemie, vrijetijdseconomie en zorg economie gestimuleerd. Ook werken partijen samen aan het profileren van de regio profileren, ten behoeve van de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De Regio vult de aanpak van deze doelstellingen in volgens het principe «lerend werken.» Vanuit de Regio Enveloppe is € 30 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 30 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, OCW, VWS, SZW, IenW en BZK.

Regio Deal Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio)

De regio Arnhem-Nijmegen heeft hoge ambities om de komende decennia fors te groeien in goede balans met de prachtige leefomgeving. De initiatiefnemers van de Regio Deal – de samenwerkende gemeenten in de Groene Metropoolregio, de Economic Board (de samenwerking van bedrijven, kennisinstellingen en overheden) en de provincie Gelderland – benutten de deal om de aanpak van urgente opgaven te versnellen en op te schalen. Samen met meer dan 100 vertegenwoordigers van bedrijfsleven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en overheden werkt de regio aan experimenten in verschillende wijken om de gezondheid te bevorderen en de leefbaarheid te verbeteren, de woonopgave versneld circulair en klimaatadaptief in te vullen en bedrijventerreinen meer toekomstbestendig te maken. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan belangrijke randvoorwaarden voor gebalanceerde groei, zoals een beter werkende arbeidsmarkt en intensivering van de samenwerking met het aangrenzende Duitsland. Op deze wijze draagt de Regio Deal bij aan een beter, gezonder en duurzaam leven van de huidige en toekomstige generaties in het gebied. De Regio vult de aanpak van deze doelstellingen in volgens het principe «lerend werken.» Vanuit de Regio Enveloppe is € 15 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 15 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, SZW, VWS, IenW en BZK.

Regio Deal Twente II

Met de Regio Deal Twente II werken veertien Twentse gemeenten, ondernemersorganisaties en onderwijsinstellingen, verenigd in het Twente board en de provincie Overijssel naar een toonaangevende groene, technologische topregio is waar het goed wonen, leven en werken is. De regio Twente kenmerkt zich door een balans tussen dynamische steden en landelijk gebied, gelegen aan de grens met Duitsland. In 2019 hebben het Rijk en de Regio Twente een Regio Deal afgesloten om samen te werken aan oplossingen gericht op economische ontwikkeling van de regio, vanuit techniek, innovatie en het aantrekken naar en behouden van talent de regio. Met de nieuwe Regio Deal Twente vergroot de regio de brede welvaart in Twente – het Bruto Twents Geluk. Daartoe investeren rijk en regio in een toekomstbestendig bedrijfsleven, talent op alle niveaus en het toegankelijk houden van de zorg. De regio zet in op een grotere instroom van het aantal technische studenten en het zo goed mogelijk benutten van het beschikbare arbeidspotentieel in de regio. Onderwijsinstellingen starten activiteiten om kinderen vroeg te interesseren voor techniek en wordt het beschikbare arbeidspotentieel in de

regio zo goed mogelijk benut, met focus op de tekortsectoren techniek en zorg. Deze aanpak is gericht op twee doelgroepen: mensen die deeltijd werken en statushouders. Daarnaast werkt de regio aan het verduurzamen en toekomstbestendig houden van het bedrijfsleven en stevige samenwerking met Duitsland op het gebied van digitalisering en circulaire economie. Tot slot stimuleert de regio preventieve gezondheid en langer thuis wonen om de zorg toegankelijk te houden. Vanuit de Regio Enveloppe is € 25 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 25 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, OCW, SZW, VWS en BZK.

Regio Deal Parkstad-Limburg II

Parkstad Limburg is een samenwerkingsverband waaraan de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld en Voerendaal deelnemen. Het rijk investeert opnieuw in een Regio Deal Parkstad Limburg, omdat duidelijk is dat een langjarige aanpak noodzakelijk is om de regio structureel naar het Nederlandse gemiddelde te brengen. De regio heeft acht focusgebieden geselecteerd, om contextspecifiek te werken aan structurele verbetering van de leefbaarheid. Samen met een brede maatschappelijke coalitie wordt geïnvesteerd in de gezonde ontwikkeling van kinderen, het ontwikkelen van mensen richting arbeid en het verbeteren van de veiligheid. De Regio Deal haakt in op de inspanningen die al zijn ingezet in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) en de regionale volkshuisvestelijke aanpak in de regio. Tot slot pakt de regio kansen op het gebied van economie, duurzaamheid/circulariteit en kansen die te maken hebben met de ligging aan de grens. Het verder uitbouwen van de samenwerking met Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule (RWTH) Aachen, is daarvan een mooi voorbeeld. Vanuit de Regio Enveloppe is € 25 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 25 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, SZW, JenV, OCW, LNV, VWS, IenW en BZK.

Regio Deal Midden-Brabant

De Regio Deal Midden-Brabant is een samenwerking van elf gemeenten, provincie Noord-Brabant, bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en maatschappelijke partners. Deze partijen werken met elkaar samen in het samenwerkingsverband Midpoint Brabant, dat ook het proces en de uitvoering coördineert. Midden-Brabant heeft van oudsher een sterk sociaal-maatschappelijk profiel, met een uniek kennispotentieel van mens, gedrag, maatschappij en data, op zowel wetenschappelijk als toegepast en praktisch niveau. Met de Regio Deal maakt de regio de verbinding tussen kennis en praktijk met proeftuinen voor veranderopgaven in duurzaamheid en leefbaarheid & welzijn:

1. *Duurzaamheid.* Als internationale logistieke hotspot zet Midden-Brabant in op het verduurzamen hiervan, met een zero emission haven in Waalwijk, slimmer en multimodaal organiseren van vervoer om wegkilometers en CO₂-uitstoot te besparen, en het reduceren van afval- en reststromen met circulaire materialen en sluitende logistieke ketens.
2. *Leefbaarheid & welzijn.* Deze proeftuin is een gerichte aanpak voor het versterken van de bestaanszekerheid, gezondheid, veiligheid en arbeidsparticipatie van inwoners van kwetsbare wijken in Tilburg en Waalwijk. Met als doel: een betere leefomgeving en meer gezonde en gelukkige burgers in beter leefbare woonwijken. Door een combinatie van onderzoek door de kennisinstellingen en praktijkexperimenten ontstaan werkzame bestanddelen voor trans-disciplinaire samenwer-

king in deze wijken. Deze worden omgezet in interventies, en ook elders, later en op andere maatschappelijke thema's benut.

Deze opgaven worden versneld door ruimte te creëren voor innovatie en impactvol ondernemerschap: slimmer werken om de arbeidsproductiviteit te verhogen, stimuleren van startups met maatschappelijke impact en ondersteunen van mkb-ondernemers bij het meten, rapporteren en verbeteren van hun duurzame prestaties. De partijen in Midpoint Brabant zetten zich bovendien in voor het (be)leefbaar houden van Brabant en de ontwikkeling van de Tilburgse Spoorzone tot een innovatiedistrict waar kennisinstellingen, bedrijven, startups en overheden samen werken aan een toekomstbestendige, duurzame economie en samenleving.

Vanuit de Regio Envelop is € 12,5 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De regio investeert € 17,5 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, IenW en BZK.

Regio Deal Zuid-Limburg

In de Regio Deal Zuid-Limburg gaan tien gemeenten (Beek, Beekdaelen, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen, Stein, Vaals en Valkenburg) aan de slag met de transformatieopgaven in de regio. Zo zet de regio met het Maastricht Universitair Medisch Centrum (MUMC) en de Brightlands Maastricht Health Campus in op het terugdringen van regionale gezondheidsachterstanden. De toekomst van de chemische industrie in Zuid-Limburg, in combinatie met de noodzakelijke, snelle en intensieve vergroening en verduurzaming daarvan, is een belangrijk onderdeel van deze Regio Deal. Niet alleen vanuit economisch perspectief, maar ook voor de leefbaarheid in de omliggende gebieden. Daarnaast wordt gewerkt aan het versterken van de groene long voor Zuid-Limburg. Verder werkt de Regio aan het verminderen van grensbelemmeringen voor de arbeidsmarkt en voor kennis/onderwijs. Door samen te werken aan deze opgaven kan het bestuurlijk-organisatorisch netwerk aan kracht winnen, komt de gezamenlijke uitvoering van projecten tot stand en geeft de Regio een stevige impuls aan de samenwerking tussen rijk en regio bij de transitie van het landelijk gebied en regio op ruimtelijke keuzes in NOVEX-verband. Vanuit de Regio Enveloppe is € 20 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 20 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, VWS, LNV, IenW en BZK.

Regio Deal Regio Deal ZaanIJ II (Amsterdam-Noord, Zaanstad Oost, Oostzaan)

In het gebied ten noorden van het IJ dreigt zich een «metropool van twee snelheden» te manifesteren. Met de Regio Deal ZaanIJ Groen en Meedoen werken stadsdeel Amsterdam Noord, Zaanstad, Oostzaan en de provincie Noord-Holland samen aan wijken waar het prettig wonen is. De regio vergroot de kwaliteit van leven in kwetsbare wijken door de onderlinge wisselwerking aan te pakken die ontstaat tussen verschillende oorzaken van de kansongelijkheid. Dat gebeurt op in vijf onderwerpen. De regio verbetert de leefkwaliteit en een groene omgeving door een toegankelijk «loket in de wijk» vorm te geven, een meldpunt voor overlast in de openbare ruimte in te richten en het aanbod van groene speel- en recreatiemogelijkheden te vergroten. Daarnaast vergroot de regio de ontplooiingskansen van jongeren en werkzoekenden uit kwetsbare wijken, bijvoorbeeld door hen te koppelen aan werkgevers uit de hele regio. De regio voorkomt ondermijning, onder andere door een lokaal handhavingsteam uit te breiden dat overbewoning kan aanpakken. Om gezondheidsachterstanden weg te werken en de stapeling van psychische en

fysieke klachten aan te kunnen pakken vormt de regio buurtcoalities tussen bewoners en diverse zorgverleners. Tot slot werkt de regio actief aan leren en uitwisseling op praktijkniveau, zodat een succesvolle aanpak in één kwetsbare wijk overgenomen kan worden in de regio. Vanuit de Regio Enveloppe is € 20 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 20 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van SZW, JenV, VWS en BZK.

Regio Deal Nieuw Land (Almere-Lelystad)

De Regio Deal Nieuw Land geeft een stevige impuls aan de ontwikkeling van de regio Almere-Lelystad tot een duurzame economie gericht op Tech & Transitie. De regio versterkt de samenwerking tussen bedrijven die de energietransitie mogelijk maken, zodat zij aan innovatieve duurzaamheidsmaatregelen kunnen werken. Tegelijkertijd realiseert de regio meer en goedbetaalde banen dichtbij huis, met kortere woon-werkafstanden en in een versterkte regionale arbeidsmarkt. Partijen zetten zich in om meer goed geschoold personeel beschikbaar te maken voor Tech & Transitiebedrijven in de regio, door te investeren in technisch onderwijs op MBO, HBO en universitair niveau in de regio Almere-Lelystad. De regio ontwikkelt verschillende innovatiehubs waar bedrijven samenwerken aan o.a. toekomstbestendige chiptechnologie, duurzame mobiliteit en klimaatbestendige woningbouw. Vanuit de Regio Enveloppe is € 18,2 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 18,2 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK en BZK.

Regio Deal MAINSTAGE (Metropoolregio Amsterdam, Zaanstad, Almere)

De Regio Deal MAINSTAGE werkt aan personeelstekorten en duurzaam perspectief in de evenementensector, de ecologische voetafdruk van evenementen en het versterken van de Nederlandse evenementensector als exportproduct. De regio investeert bijvoorbeeld in vaardigheidstrainingen, mede gericht op inwoners die op dit moment niet werken, om succesvol te kunnen instromen in o.a. de evenementensector. Daarnaast biedt de regio een springplank voor innovatief talent dat aan maatschappelijke uitdagingen en circulariteit van evenementen wil werken. In samenwerking met onderwijs en onderzoek worden kansrijke innovaties snel gekoppeld aan het regionale MKB in de evenementensector. Ook werken grote en kleine festivals en andere publiekevenementen hierin met elkaar samen om van elkaars duurzame initiatieven te leren. Tot slot ondersteunt de regio ondernemers werkzaam in de Nederlandse evenementensector om (inter)nationaal op te schalen. Vanuit de Regio Enveloppe is € 5 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 8,15 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, OCW, I&W, SZW en BZK.

Regio Deal Rotterdam-Zuid II

In 2030 willen Rijk en gemeente Rotterdam dat Rotterdam-Zuid het gemiddelde niveau voor de G4-gemeenten bereikt op het gebied van school, werk en wonen. Met deze Regio Deal worden onderwijsachterstanden aangepakt, de ontwikkelkansen van kinderen vergoot, en worden jongeren voorbereid voor de arbeidsmarkt. Werk-studentmentoren begeleiden leerlingen bij huiswerk, loopbaanoriëntatie, het kiezen van een vervolgstudie en het ontdekken van hun talent. Om het voor jongeren extra aantrekkelijk te maken om te kiezen voor een beroepsopleiding met hoge baankansen, stellen werkgevers zogenaamde «AanDeBak-garanties» beschikbaar om jongeren te verzekeren van werk na hun opleiding. Om de arbeidsparticipatie van bewoners van Rotterdam Zuid te vergroten, en zo

het aantal mensen dat structureel afhankelijk is van de bijstand te verminderen, zorgt de Regio Deal voor extra activering- en re-integratiedienstverlening en werkcoaches. De Regio Deal versterkt ook de thuisbasis, om de kans op een succesvolle schoolcarrière voor kinderen en de kans op werk voor volwassenen te vergroten. Extra hulpverleners gaan aan de hand van de gezinsaanpak preventief en laagdrempelig hulp aanbieden. Daarnaast wordt met een burgerberaad het eigenaarschap van bewoners versterkt over de belangrijkste uitdagingen waar Rotterdam-Zuid voor staat. Tot slot draagt de Regio Deal bij aan verbeterde kwaliteit van wonen en leven, bijvoorbeeld met een versterkte handhavingsaanpak bij aan de bescherming van huurders in een kwetsbare positie en de aanpak van diverse misstanden die zich in woningen afspelen. Op lange termijn draagt deze aanpak ook bij aan een stevige sociale samenhang en verbeterde de woningkwaliteit in Rotterdam-Zuid. Vanuit de Regio Enveloppe is € 30 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert ook € 30 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, SZW, VWS, OCW en BZK.

Regio Deal Den Haag Zuidwest II

De ambitie voor Den Haag Zuidwest is dat bewoners in dit stadsdeel dezelfde kansen hebben als andere inwoners van de stad. Dit betekent dat ze het even goed hebben als de gemiddelde Hagenaar op het vlak van gezondheid, onderwijs, werk, veiligheid, verbondenheid en bestaanszekerheid. Deze Regio Deal draagt daaraan bij op twee manieren: ten eerste door het versterken van onderlinge verbondenheid tussen inwoners rondom bijvoorbeeld ontmoetingsplekken en wijkbedrijven. De regio vergroot het vertrouwen, de weerbaarheid en de veerkracht van bewoners door te investeren in een netwerk met goede onderlinge contacten en samenwerking tussen bewoners en partners. Voorbeelden zijn buurtkamers, ontmoetingsplekken in het groen, en wijkbedrijven die een eerste opstap naar meer (arbeids)participatie kunnen bieden. De Werkplaats Participatie betreft bewoners bijvoorbeeld actief bij ontwikkelingen in de wijken om hun kennis te benutten. Daarnaast draagt de Regio Deal bij aan meer perspectief op werk voor de inwoners van Den Haag Zuidwest. Bijvoorbeeld door jongeren te ondersteunen bij het behalen van een startkwalificatie in trajecten waarin zij ze al in 4–6 weken klaar voor een leerwerkplek. Of door ondernemerschap te stimuleren met het beschikbaar stellen van fysieke ruimte en kapitaal voor (startende) ondernemers. Vanuit de Regio Enveloppe is € 18 miljoen beschikbaar voor deze Regio Deal. De Regio investeert € 31 miljoen. Deze Regio Deal is ondertekend door de Ministeries van EZK, SZW, JenV en BZK.